

RENEŠANSA

UVOD?

Renesansa (kar po francosko pomeni preporod) je bilo pomembno kulturno gibanje v Evropi, ki je preobrazilo umetnost. Označuje prehod med koncem srednjega in začetkom novega veka. Običajno štejejo, da se je renesansa začela v 14. stoletju v Firencah. Kasneje se je razširila v Francijo in pozneje skozi celotno severno Evropo.

Zakaj je prišlo do renesanse?

V srednjem veku so bile knjige zelo redke. Ljudje so jih morali pisati na roke in še to samo v latinici. Zato so bile zelo drage in so pripadale samo cerkvam, univerzam in nekaterim bogatim ljudem, ki so znali brati latinico. Vendar kmalu potem, ko je Johannes Gutenberg iznašel način tiskanja knjig s pomočjo strojev, je bilo to dragoceno znanje, ki je bilo napisano v njih na voljo slehernemu človeku. Tako se je veliko ljudi odločilo za študij znanosti, matematike in filozofije. Mnogo ljudi je postalo kiparjev, slikarjev, igralcev in pesnikov.

Najbolj znani med njimi so bili:

-Giovanni Boccaccio, italijanski pisatelj in pesnik. Njegov oče je želel, da bi se sin učil trgovstva, vendar mu je kasneje dovolil, da študira pravo. Njegovo najslavnejše delo Dekameron je nastalo v Firencah med razsajanjem kuge. Njegova najbolj znana novela je Novela o Sokolu.

-Leonardo da Vinci, italijanski arhitekt, izumitelj, kipar in slikar. Kot genija ga opisujejo zaradi njegove vsestranske nadarjenosti. Znan je po svojih slikarskih mojstrovinah, kot so Zadnja večerja in Mona Lisa, obenem pa tudi po številnih izumih. Pripomogel je k raziskavam na področju anatomije, astronomije in gradbeništva.

-Francesco Petrarca, je bil eden najpomembnejših renesančnih italijanskih književnikov 14. stoletja. Veljal je za mojstra soneta. Njegovo najbolj znano delo je Canzoiere.

-William Shakespeare, največji angleški pisatelj tragedij, komedij, poetov in sonetov. Njegovo največje delo je bila tragedija Romeo in Julija, ki je bila velikokrat uprizorjena tako v gledališču, kot na filmskem platnu.

Renesansa ni temeljila smo na preučevanju dela starih Grkov in Rimljanov. Vključevala je slikanje, arhitekturo in kiparjenje:

-Slike so postale bolj realistične in manj osredotočene na versko vsebino. Bogate družine so upodobili na portretih in s tem prispevali veliko k renesančni umetnosti. Slikarji so slikali naravo in občutke ljudi.

-Renesančna arhitektura je trajala od 15. do 17. stoletja v različnih območjih po Evropi. Upodobljen je bil stil starih Grkov in Rimljanov. Kateremu je sledil gotski stil, ki se je kasneje uveljavil v baroku. Renesančni stil temelji predvsem na simetriji in sorazmerju. Geometrijske oblike spominjajo na staro rimsko arhitekturo. Gradili so visoke stebre, arkade in kupole. Bazilika svetega Petra v Vatikanu je tipična renesančna zgradba, na kateri je Michelangelo pustil velik vtis.

-Kiparstvo je bilo povezano z Grki in Rimljani, stil pa je bil podoben gotskemu. Znan italijanski kipar Donatello je zelo zapleteno oblikoval svoje kipe in jim dodal globok relief povsod po telesu, da je kip izgledal čim bolj resničen. Tipično delo je tudi Michelangelov kip David.

-Izumi so v renesančni dobi deževali kot gobe po dežju. Najbolj koristen izum je bil izum tiskalnika vendar to še zdaleč ni bilo vse. Georg Andreas je izumil vodno črpalko, Leonardo da Vinci je prvi omogočil skok z 100m brez poškodb saj je izumil padalo. Izumili so tudi tako imenovano pristanišče na suhem (zgrajen na isti osnovi kot Benetke), izumljen je bil časopis, ki je dandanes že samoumeven, nastalo je mnogo novih pušk na smodnik in še veliko več...

-Znanost je temeljila predvsem na kemiji, astronomiji in geografiji. Kemiki so si zadali nalogo, da bi spremenili svinec v zlato vendar jim to še do danes ni uspelo. Nikolaj Kopernik poljski astronom je ogromno pripomogel k astronomiji in človeštvu. Bil je prvi, ki je izdelal in utemeljil znanstveno uporabni heliocentrični model Osončja (kar pomeni, da se Zemlja vrti okoli Sonca in ne Sonce okoli Zemlje).

Veliko zgodovinarjev se strinja, da je imela renesansa pozitiven vpliv na človeštvo in da je močno izboljšala kulturo srednjega veka. Bilo je obdobje velikih izumov, gradenj in pomembnih dognanj.

-ZAKLJUČEK?

-PREDSTAVITEV PLAKATA?

-VPRAŠANJA?

-VIR: www.sl.wikipedia.org in www.en.wikipedia.org